

A franciák megszállják Fezt. Párisból jelentik, hogy a szombaton tartott minisztertanácson a külügyminiszter ismertette a fezi francia konzultól érkezett jelentést, amely szerint a fölkelők majus 4-ikén támadást intéztek Fez ellen és azt nagynehezen lehetett csak visszaverni. Élelmiszerekben és lőszerben nagy a hiány. A szultán írásban fejezte ki azt az óhaját, hogy a francia csapatok és serif csapatjai együtt működjenek. A minisztertanács mellett döntött, hogy Moenier tábornok vonuljon Fez felé, azt *szálja meg*, de csak addig, amíg ott rendet teremt.

A horvát bán Budapesten. Tomasics Miklós horvát bán, aki tegnap Zágrábból Budapestre érkezett szombaton délelőtt hosszasan tárgyalt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökkel a honvédelmi és kereskedelmi tárca körébe tartozó horvát ügyekről.

A hadügyminiszter és a vezérkari főnök. A *Grazer Tagespost* állítólag föltétlenül hiteles forrásból arról értesül, hogy a közös hadügyminiszter és a vezérkari főnök közt a véderőreform körül nagy ellentétek vannak. Conrad vezérkari főnök ugyanis több és hosszabb fegyvergyakorlatokat kíván, semmint a véderőreform tervezi, ezzel szemben Schönaich báró annál is inkább ragaszkodik álláspontjához, mert nem akarja dezavualni az osztrák honvédelmi minisztert, aki a fegyvergyakorlatok számának és időtartamának leszállítása dolgában már kötelező ígéretet tett az osztrák parlamentben az ő egyetértésével. A véderőreformnak a fegyvergyakorlatokra vonatkozó rendelkezéseit legközelebb közös minisztertanácson fogják újabban megvitatni s ezen a konferencián részt fog venni a két miniszterelnök, a közös hadügyminiszter, a két honvédelmi miniszter és a vezérkar főnöke.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor.

Május 14 Vasárnap d. u. Cigányszerelem. Operett.
„ 14 „ este először A zseni. Vigjáték.

A színházi helyárák fölemelése.*

Határozottan tulzás volna azt mondani, hogy a színházi helyárák fölemelésének kérdése városunkban kísért, mert hisz a nagyközönség nemcsak hogy tudni nem akar felőle, de nem is foglalkozik vele, a mérvadó, vagyis a döntő körök még kevésbé, úgy, hogy tulajdonképen csak Almássy legszorosabb barátai igyekeznek a kérdést felszínre tartani és azt időközönként a bizottságban vagy az ujságban az emberekhez közel vinni.

De épen ezért szükségesnek tartom a kérdést — bár az jóformán nem is létezik — minden oldalról megvilágítani, nehogy e tekintetben téves alapokon téves nézetek alakuljanak ki és Szmollény Nándor tisztelt barátomnak a „Szeged és Vidéke“-ben megjelent keddi cikke erre nemcsak megadja a kellő alkalmat, de az által, hogy az e cikkben elmondottakkal foglalkozom, azon kel-

* A szegedi színház elmúlt szezonjával, nemkülönben az eljövendővel lapunk legközelebb megjelenő számaiban részletesen foglalkozunk, úgy, hogy ez a cikk bevezető most.

lemes helyzetbe is jutok, hogy a Szmollény által tárgyalt egyik-másik kérdést a *helyes világlátásba* helyezhetem.

Igy elsősorban — mert ez végtelenül fontos — újból le kell szegezmem azt a tényt, miszerint azon indítványt, hogy pályázat mellőzésével Almássynak adják ki a színházat, azzal az egyetlen indokkal támogattam, hogy ez által a Makó által szervezett, különösen akkor még magas nivón álló szegedi társulatot tartsuk meg városunknak; és ha ezen indítvány (mellesleg az által, hogy három „meghitt“ barátom ellene szavazott) egy szótöbbséggel elvetetett, úgy mégis tudja mindenki, hogy az végeredményében az ügyet eldöntötte, amennyiben Almássy azért maradt a pályázaton egyedül, mert e szavazás után a városban uralkodó hangulat nyilvánvaló volt.

Tehát nem „képességeinek elismerése pályatársai részéről“, hanem csak az ő, vagyis inkább a hat éves kitűnő szegedi társulat érdekében kifejtett és a közhangulattal találkozó agitáció folytán maradt Almássy az egyetlen pályázó és ez azért fontos, mert e fiatal, ily rendkívüli módon portált „leendő direktornak“ első teendője az volt, hogy ezen előzmények után (!) azt az egész közönség által kedvelt társulatot (két férfi és két női tag kivételével) *elbocsátotta* és teljesen új társulatot hoz jövőre ide.

Ezt Szmollény t. barátom előadásával szemben, így helyre kellett igazitanom és most már áttérhetek a cikk azon részére, amely a helyárák fölemelésének indokolt voltát kívánja bizonyítani.

E tekintetben mindaz, amit a polgármester ur külön véleményében oly célból előadott, hogy csak a nyolcezer korona szubvenciával redukálják az eddigi föltételeket, a többi kedvezményt azonban adják meg, mert a közgyűlés nagy része akkor már látta, hogy mily fényes üzlet a szegedi színház és minden kedvezményt eltörölni, sőt a színházért bért követelni akart, természetesen megáll; de épséggel nem áll meg az a „kimutatott“ huszonegyezer korona többlet, amelyet Almássy állítólag az új társulatnak fizet.

Amikor én ezt a bizottságban kétségbe vontam, parlamenti szokás ellenére nem engem, a kételkedőt biztak meg azzal, hogy győződjem meg az állítás valóságáról, hanem kiküldöttek két másik tagot, akit — akármennyire tiszteltem, becsültem őket — nem menthetek föl azon szemrehányás alól alól, hogy félrevezettették magukat, mert ha csak azt az egy biztos információmatt emlitem föl, hogy Almássy az új szerződésben teljes 12 hónapi munkát kötött ki tagjaitól az eddigi 10 hónapi munkával szemben, akkor ez azonnal az összes fizetések egy hatodát jelenti, amelyért Almássy külön ellenértéket kap, mert 2 nyári állomásra megy és 2 hónappal nagyobb bevétele lesz és akkor az egész kimutatott fizetéstöbblet máris „Potemkin-falu“.

Ezért tehát Almássynak helyárfölemelést megszavazni nem kell, azok a dolgok pedig, amelyeket a polgármester ur fölhozott, huszásan ellensúlyoztatnak azáltal, hogy semmiféle kedvezményes jegyek Szegeden nem léteznek és hogy 80,000 embernek (csak a belterületet számítom) 8 hónapon át, ha korcsmába vagy moziba nem akar menni, egyedüli szórakoztató helye a színház, ez a vidék legnagyobb színháza, amelynek 1500 korona a napi teljes bevétele.

Ezekhez képest emelkedett a színház lá-

togatottsága is az utolsó években oly alig várt méretekben, és hogyha tehát a direktor ur ezt a színházjárási kedvet nem fogja lelohasztani oly dolgokkal, mint az utolsó évadban a Krémer-pár és Szőke Giza helyettesítése, Bernáth Margit és Kemenes helyei betöltésének teljes mellőzése stb, hanem egy oly társulattal fog bevonulni, mint amilyen-nel Makó vonzotta a szegedieket a színházba, akkor azt a *monopóliumot*, amelyet a szegedi színház képvisel, nem kell még inkább azzá tenni azzal, hogy az új direktor kedvéért a közönségnek a helyárák fölemelését dekretálják, hanem akkor a szegedi színház ugyanis egy fényes üzlet, annál fényesebb, minél több valódi áldozatkészséggel kezeli azt a direktor. Mert a mi közönségünk mindig honorálja azt, amit neki nyújtanak.

Wimmer Fülöp.

* **Liszt-ünnep a színházban.** Liszt Ferenc emlékének áldoztak szombaton este a szegedi színházban, méltó áldozattal. König Péter és Fichtner Sándor, a mi zeneéletünk fáradhatatlan, mindig ötletes két apostola olyan ünnepet rendeztek, amire alig akad példa. A zsufolásig megtelt színházban pompás műsort mutattak be. Juhász Gyula alkalmi, bieder-mayer-finom-ságu prologusát mondotta el Lugosi Béla színész. Liszt: Hungarie című, szimfonikus költeményét Fichtner Sándor vezetésével játszotta el a honvédeknek, majd König Péter és Bartók Béla modern magyar dalait énekelte a daloskör. Ezután Liszt: Esz-dur zongoraverse-nyét bravuros, lendületes művészettel játszotta el Bartók Béla. A daloskör Medk Gyula zongorakisérével Bartók-dalokat énekelt, végül Fichtner dalait a női énekkar adta elő a honvédeknek kísérével. A közönség meg-meg-ujuló tapssal, a szeretet, elismerés minden jelével köszönte a Liszt-emlékének szánt, gyönyörű műsort.

* **Felhő Rózsi bucsuja.** Felhő Rózsi a szegedi színház kitűnő primadonnája bucsuzik Szegedtől. Szeged is bucsuzik a primadonnától. Pénteken lesz a bucsuestély. Tisztelői már jó előre készülnek a nagy ünnepségre. Lugosi Döme dr a Színházi Ujság szerkesztője, most egy kisebb, tetszetős füzetet adott ki, a Felhő-Albumot, melyben a szegedi írógárda közül többen bucsuznak a kedvelt primadonnától. A Felhő-Albuma Felhő Rózsi is irt. Ezt irta:

Fájdalmasan, nagyon nehezen bucsuzom el a szegedi közönségtől. Hat évig hordozott tengeren, hat évig tüntetett ki kegyeivel s a hat év alatt annyiszor és addig mondták, hogy én vagyok a szegedi közönség kedvence, míg végre elhittem. Kedves, felejthetetlen évek ezek. Kitüntetések, az ünnepeltetések minden foka, taps és koszorúk révén tudtam meg, hogy tényleg odaférkőztem a közönség szívéhez. És úgy hiszem, hogy az én kedves szegedi közönségem is megértette, hogy tehetségem teljes-ségével iparkodtam meghálálni azt a sok virágot, tapsot és kitüntetést, amivel elhalmozott.

Most egyszerre eszembe jut minden. Hat év boldog örömet, hat év sikerét érzem . . . visszaérezem . . . Tartsanak meg ezután is szeretetünkben s gondoljanak rám oly szívesen, mint ahogy hat évig ragaszkodtam — és még ezután is — Szegedhez. Az isten áldja meg a szegedi közönséget!

Felhő Rózsi.

FELDMAN NÁNDOR és TÁRSA
BANK-ÜZLETE

Budapest, VI., Andrássy-út 50.

Első Magyar Általános Biztosító Társ. területi főigénynöksége.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett. Reál és személy-jogu gyógyszer-tárak vételének finanszírozása; törlesztéses- és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési-, tisztviselői-kölcsönök; értékpapírok, tőzsdei árfolyamon; állami-, városi-szubvenciók eskomptálása; kölcsönök, haszonélvezettel és járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes.

Magyar és német levelezés!

Telefon 21-10.

Magyar és német levelezés!